

การวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมีหมู่ที่ 3 บ้านโป่ง ตำบลไผ่ใหญ่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมี โดยเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่าเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นในชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกัพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกฝ่ายมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชได้ ถ้าได้รับการเสริมพลังอย่างเหมาะสมโดยมีกิจกรรม 3 ด้านคือ ด้านความรู้พิษภัยและการป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมี และการเฝ้าระวังตรวจเฝ้าตรวจหาเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการใช้สารเคมีเกษตรกรมีการผสมสารเคมีโดยไม่มีความรู้ว่าสารเคมีแต่ละชนิดที่นำมาผสมกันจะมีฤทธิ์ต่อสุขภาพอย่างไร ในระหว่างการผสมไม่ใส่ถุงมือและระหว่างฉีดพ่นไม่ใส่รองเท้าบูท ไม่ใส่แว่นตาไม่สังเกตทิศทางลม และผลการตรวจเฝ้าตรวจหาเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส กลุ่มตัวอย่างมีความเสี่ยงคิดเป็นร้อยละ 50 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นต้องการความรู้เกี่ยวกับพิษภัยสารเคมีและการป้องกันอันตรายจากการฉีดพ่นสารเคมี การจะเฝ้าตรวจหาเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสก่อนและหลังการปฏิบัติงาน

2. แนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้จิตเวทีชุมชนให้ความรู้เรื่องพิษและการป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การส่งเสริมให้เกิดกลุ่มผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมีเพื่อช่วยเหลือ ดูแล โดยให้กลุ่มกระตุ้น ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การเฝ้าระวังโดยการจะเฝ้าตรวจหาเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสช่วงก่อนฤดูรับจ้างและหลังฤดูรับจ้าง โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จคือคะแนนการประเมินความรู้หลังการอบรมดีกว่าก่อนการอบรม มีการจัดตั้งกลุ่มผู้รับจ้างฉีดพ่นมีการพัฒนาพฤติกรรม ได้แก่ การผสมและการใช้สารเคมีจำนวนน้อยชนิด การฉีดพ่นสารเคมีใส่อุปกรณ์ปิดปาก จมูก ใส่ถุงมือ ใส่รองเท้าบูทหรือรองเท้าหุ้มข้อทุกครั้ง การดูแลอุปกรณ์ต้องไม่ใช้ปากเป่ากรณีเกิดการอุดตันของอุปกรณ์ และการเฝ้าระวังจะเฝ้าตรวจหาเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นจำนวน 2 ช่วง ก่อนและหลังฤดูรับจ้าง และเปรียบเทียบผลไม่พบอยู่ในระดับเสี่ยงและระดับไม่ปลอดภัย

3. ผลการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมี เกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นมีความรู้เรื่องพิษภัยและการป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับดี มีการรวมกลุ่มผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมีจำนวน 1 กลุ่ม สมาชิกจำนวน 16 คน และเกษตรกรผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมีมีการเฝ้าระวังโดยการจะเฝ้าตรวจหาเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสหลังการพัฒนาไม่พบภาวะเสี่ยงและไม่ปลอดภัย

This research and the development of danger prevention behavior of agriculturists when being hired to spray pesticides at Ban Prong, Moo 3, Tambon Phaiyai, Amphoe Ban Mi, Lopburi Province aimed to improve the danger prevention of contract agriculturists when spraying pesticides. The development of learning process took into consideration the belief that the agriculturists and their associates had sufficient potential to improve the danger prevention, if they were appropriately encouraged in three ways: the awareness of poison and danger caused by pesticides; the need to establish a union for contract agriculturists who spray pesticides; and the need to attend checkups for levels of cholinesterase in the blood.

The results showed that:

1. There was no acknowledgement on the danger of chemicals and mixture of chemicals to the human body. While the contract agriculturists mixed the chemicals, they did not wear gloves, boots or safety glasses and they did not take wind direction into account. The results of blood inspections in the subjects indicated that 50% of them were at risk. Their problems and their needs were (1) the lack of knowledge of chemical danger and danger prevention when spraying pesticides and (2) the lack of blood testing for cholinesterase levels both before and after spaying.

2. Methods and strategies in developing danger protection behavior from chemicals were (1) informing the subjects of the danger and prevention of chemicals by setting information gathering sessions, (2) encouraging subjects to establish a union for contract agriculturists to take care of one another and to constantly stimulate and evaluate each other, (3) being on guard for blood tests on cholinesterase levels before and after the season. The key performance indicators of success were the improved results from knowledge tests post-seminar to the tests taken prior to the seminar; the setup of a union; the development of the danger protection behavior. The development of the danger prevention behavior was observed through the following points: the use of fewer kinds of chemicals, the use of safety protection equipment such as masks, gloves and boots or ankled shoes and abolishing the practice of using bare mouths in the removal of clog hoses. They had their blood tested both before and after the season and the results showed levels were no longer risky or unsafe.

3. The results of the development of danger prevention from chemicals are measured by the decent awareness of the danger by the contract agriculturists, the establishment of a union with 16 members and the cholinesterase blood levels not reaching the point of being risky or unsafe.